

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра іноземних мов професійного спрямування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Ірина ЛОМАЧИНСЬКА

« 01 » Вересня 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Іноземна мова

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика

Спеціальність: Е2 Екологія

Освітньо-професійна програма: Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування

ОНУ
2026

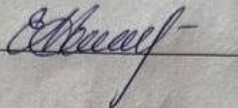
Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова». - Одеса: ОНУ, 2026. - 19 с.

Розробник: Куделіна О.Ю., старший викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Протокол № 1 від «25» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри

Олена НАБОКА

Погоджено із гарантом ОПП «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»

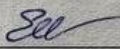

Алла КОЛІСНИК

Схвалено Навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології.

Протокол № 1 від «25» серпня 2026 р.

Голова НМК

Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни							
		Очна форма навчання				Заочна форма навчання			
Загальна кількість: кредитів – 10 / 10 годин – 300 / 300 змістових модулів –8 / 8	Галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика Спеціальність: Е2 Екологія Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Обов'язкова							
		Рік підготовки:							
		1-й		2-й		1-й		2-й	
		Семестр							
		1-й	2-й	3-й	4-й	1-й	2-й	3-й	4-й
		Лекції							
		-				-			
		Практичні, семінарські							
		20	30	20	30	6	8	6	10
		Лабораторні							
		-				-			
		Самостійна робота							
		40	60	40	60	54	82	54	80
		Форма підсумкового контролю:							
		1-й сем. – залік				1-й сем. - залік			
2-й сем. – залік				2-й сем. - залік					
3-й сем – залік				3-й сем – залік					
4-й сем – залік				4-й сем – залік					

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Іноземна мова» є формування у здобувачів вищої освіти іншомовної комунікативної компетентності, необхідної для навчальної та майбутньої професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, а також розвиток умінь читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовувати базову професійну лексику та спілкуватися англійською мовою в типових навчальних і професійних ситуаціях.

Завдання:

- розвивати основні види іншомовної мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання та письмо) у межах навчальної та професійно орієнтованої тематики;
- сформувати базовий словниковий запас і засвоїти основну англійську термінологію у сфері екології, охорони довкілля та природокористування;
- формувати вміння читати й розуміти фахові іншомовні тексти, знаходити та використовувати необхідну інформацію;
- розвивати вміння використовувати англійську мову для опису екологічних об'єктів, явищ, процесів і проблем та обміну інформацією в типових навчальних і професійних ситуаціях;
- формувати вміння готувати короткі усні повідомлення та презентації англійською мовою з питань, пов'язаних із майбутньою професійною діяльністю.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Загальна компетентність (К):

К05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

К06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Програмні результати навчання:

ПР.14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

ПР.26. Уміти читати та розуміти фахову іншомовну літературу, перекладати фахову літературу; проводити усний обмін інформацією в процесі повсякденних контактів з метою отримання інформації, необхідної для вирішення певних завдань діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- граматичні структури англійської мови, необхідні для професійного спілкування;
- основні мовні засоби та комунікативні моделі, необхідні для опису об'єктів, явищ, процесів і проблем у професійній сфері;
- базову професійно орієнтовану лексику й термінологію у сфері екології, екосистем, охорони довкілля, забруднення, біорізноманіття, сталого розвитку, зміни клімату та екологічного моніторингу;
- основні мовні засоби представлення та обговорення результатів навчальної і професійної діяльності;
- норми вживання, написання та вимови базової фахової лексики.

вміти:

- читати та розуміти фахові іншомовні тексти, визначати їх основний зміст і знаходити необхідну інформацію;
- перекладати фахові тексти в межах вивченої тематики;
- використовувати базову фахову лексику й термінологію в усному та письмовому мовленні;
- описувати англійською мовою основні екологічні об'єкти, явища, процеси та проблеми;
- сприймати на слух і розуміти основний зміст іншомовних повідомлень у межах вивченої тематики;
- брати участь в усному обміні інформацією в типових навчальних і професійних ситуаціях;
- спілкуватися англійською мовою з представниками інших професійних груп у межах типових ситуацій професійної взаємодії; готувати та представляти короткі повідомлення і презентації англійською мовою з питань, пов'язаних із майбутньою професійною діяльністю.

бути здатним:

- спілкуватися іноземною мовою в типових навчальних і професійних ситуаціях;
- спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення;
- читати та розуміти фахову іншомовну літературу, здійснювати обмін інформацією англійською мовою та взаємодіяти з представниками інших професійних груп у межах професійно орієнтованої тематики;
- використовувати англійську мову для спілкування в типових навчальних і професійних ситуаціях;
- читати й розуміти фахову іншомовну літературу, знаходити необхідну інформацію та використовувати її для виконання навчальних і професійно орієнтованих завдань;

- представляти результати навчальної та професійно орієнтованої діяльності англійською мовою у формі коротких повідомлень і презентацій.

Опанування цієї навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, що проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року No 70/1 та визначені Указом Президента України від 30 вересня 2019 року No 722, зокрема:

Ціль 1: забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;

Ціль 2: забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст, інших населених пунктів;

Ціль 3: вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками;

Ціль 4: збереження та раціональне використання океанів, морів і морських ресурсів в інтересах сталого розвитку;

Ціль 5: захист та відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, і повернення назад (розвертання) процесу деградації земель та зупинка процесу втрати біорізноманіття.

3. Зміст навчальної дисципліни

I семестр (очна / заочна форми навчання)

Змістовий модуль 1.

Мовленнєва практика англійською мовою (English Communication Practice)

Тема 1. Самопрезентування, університетське життя та академічний досвід. Уміння представити себе, розповісти про свої інтереси, захоплення, досягнення та плани на майбутнє. Одеський національний університет імені І.І. Мечникова. Історія та сьогодення. (**Self-introduction, University Life and Academic Experience.** The ability to introduce oneself, to talk about one's interests, hobbies, achievements and future plans. Odesa I. I. Mechnikov National University. History and present life of the university.)

Тема 2. Велика Британія: історія, географія, та культура. Британські острови. Лондон: історія, визначні місця та культурне життя. (**Great Britain: History, Geography, Culture.** Geography and culture of Great Britain. The British Isles. London: history, landmarks and cultural life.)

Тема 3. Англomовний світ: країни, культури та традиції. Сполучені Штати Америки, Канада, Ірландія, Австралія, Нова Зеландія. (**English-Speaking World: Countries, Cultures and Traditions.** The United States of America; Canada; Ireland, Australia, New Zealand.)

Тема 4. Україна: національні символи, географія, історія. Національні символи:

прапор, герб та гімн. Київ. (**Ukraine: National Symbols, Geography, History.** National symbols: flag, coat of arms, and anthem. Kyiv.)

Тема 5. Одеса: історія, культурна спадщина, сучасне життя. Історія Одеси, Одеса сучасна, Одеський оперний театр. (**Odesa: History, Cultural Heritage, Modern Life.** The history of Odesa, Modern Odesa, The Odesa Opera House.)

Змістовий модуль 2.

Граматичний аспект англійської мови (Grammar Aspect of the English Language)

Тема 6. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. Стверджувальні, заперечні та наказові речення. Загальні, спеціальні, альтернативні та розділові запитання. Іменники та займенники. Злічувані та незлічувані іменники. Множина іменників. Присвійний відмінок. Прикметники. Неозначений та означений артиклі. Особові, присвійні та неозначені займенники.

(**English Sentence Structure, Questions, Nouns, Pronouns, Adjectives and Articles.** Affirmative, negative and imperative sentences. General, Special, Alternative and tag questions, Disjunctive. Nouns and pronouns. Countable and uncountable nouns. Plural forms of nouns. The Possessive case. Adjectives. The Indefinite article. The Definite article. Personal, Possessive and indefinite pronouns.)

Тема 7. Часи групи Simple: Present, Past та Future. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. (**The Simple Tenses: Present, Past and Future.** Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences.)

Тема 8. Часи групи Continuous: Present Continuous, Past Continuous, Future Continuous. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. (**The Continuous Tenses.** The Present Continuous Tense / The Past Continuous Tense / The Future Continuous Tense. Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences.)

Тема 9. Часи групи Perfect: Present Perfect, Past Perfect, Future Perfect. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. (**The Perfect Tenses.** The Present Perfect Tense / The Past Perfect Tense / The Future Perfect Tense. Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences.)

Тема 10. Часи групи Perfect Continuous: Present Perfect Continuous, Past Perfect Continuous, Future Perfect Continuous. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. (**The Perfect Continuous Tenses.** The Present Perfect Continuous Tense / The Past Perfect Continuous Tense / The Future Perfect Continuous Tense. Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences.)

II семестр (очна / заочна форма навчання)

Змістовий модуль 3.

**Мовленнєва практика: екологічні проблеми та охорона довкілля
(English Communication Practice: Environmental Issues and Environmental**

Protection)

Тема 11. Екологічні проблеми. Охорона довкілля. Небезпечні відходи. Деградація ґрунтів. Охорона тваринного світу. Сталі шляхи розв'язання екологічних проблем. (Ecology and Environmental Protection: Environmental Problems and Sustainable Solutions. Environmental problems. Environmental protection. Ecological problems. Hazardous wastes. Soil degradation. Wildlife protection. Sustainable solutions to environmental problems.)

Тема 12. Забруднення довкілля: джерела, види, наслідки та запобігання забрудненню води, морського середовища й атмосферного повітря. Забруднення води. Забруднення моря. Забруднення повітря. (Pollution: Sources, Types, Effects and Prevention of Water, Marine and Air Pollution. Water pollution. Marine pollution. Air pollution.)

Тема 13. Атмосфера та сонячне випромінювання: стратосферний озон, парниковий ефект та енергетичний баланс Землі. Парниковий ефект. Ультрафіолетове випромінювання та освітлення. Сонячне випромінювання. Радіаційний баланс та енергетична рівновага Землі. Вуглекислий газ та інші парникові гази. (The Atmosphere and Solar Radiation: Stratospheric Ozone, the Greenhouse Effect and Earth's Energy Balance. The greenhouse effect. Ultraviolet radiation and light. The solar radiation. Radiation Balance and Earth's Energy Equilibrium. Carbon Dioxide and Other Greenhouse Gases.)

Тема 14. Глобальне потепління та зміна клімату: причини, наслідки та антропогенний вплив. Визначення та причини глобального потепління. Вплив людини на навколишнє середовище. Зв'язок між парниковим ефектом та глобальним потеплінням. (Global Warming and Climate Change: Causes, Consequences and Human Impact. Definition and causes of global warming. Human impact on the environment. Relationship between greenhouse effect and global warming.)

Змістовий модуль 4.

Граматичний аспект англійської мови (Grammar Aspect of the English Language)

Тема 15. Узгодження часів: правила, винятки та структури речень. Основні правила послідовності часів. Типи речень та їх часові послідовності. Винятки з правила. Стверджувальні, негативні та питальні речення. (Sequence of Tenses: Rules, Exceptions and Sentence Structures. Basic Rules of the Sequence of Tenses. Exception to the rule. Affirmative, negative and interrogative sentences.)

Тема 16. Пряма та непряма мова: зміна часів, займенників і обставинних слів. Правила зміни прямої мови на непряму. Змінювання часів. Питання. Зміна прислівників, вказівних займенників та інших обставинних слів. Вигуки та побажання. Стверджувальні, негативні та питальні речення. (Direct and Reported Speech: Tense, Pronoun and Adverbial Changes. Rules for changing direct speech into indirect. Modification of tenses. Questions. Modification of adverbials and demonstratives. Exclamations and wishes. Affirmative, negative and

interrogative sentences.)

Тема 17. Модальні дієслова: значення, функції, форми та структури речень. Значення та вживання поширених модальних дієслів. Функції в англійській мові. Заперечні речення. Утворення питальних речень. Утворення питальних тегів.

(Modal Verbs: Meaning, Functions, Forms and Sentence Structures. The meaning and usage of common modal verbs. Functions in English. Negative sentences. Forming questions. Forming tag questions.)

Тема 18. Модальні дієслова для вираження ймовірності, здатності, дозволу, зобов'язання, поради та наміру. (Modal Verbs for Expressing Probability, Ability, Permission, Obligation, Advice and Intention.)

III семестр (очна / заочна форма навчання)

Змістовий модуль 5.

Мовленнєва практика: Екологія та екосистеми (English Communication Practice: Ecology and Ecosystems)

Тема 19. Екологічна ніша та середовище існування: поняття, типи та екологічні взаємозв'язки. Поняття, типи, екологічне значення та взаємозв'язки.

(Ecological Niche and Habitat: Concepts, Types and Ecological Relationships. Definitions, types, ecological significance and relationships.)

Тема 20. Екосистемні послуги та біорізноманіття. Екосистеми планети Земля. Антропогенно змінені середовища. Спільні природні ресурси. **(Ecosystem Services and biodiversity: Ecosystems, Human Environments and Ecological Commons.** Ecosystem services. Biodiversity. Ecosystems of planet Earth. Human-modified environments. Common natural resources.)

Тема 21. Трофічна динаміка та біорізноманіття: ланцюги живлення, трофічні мережі та взаємодія видів. Трофізм серед видів. Біорізноманіття в екосистемах. **(Trophic Dynamics and Biodiversity: Food Chains, Food Webs and Species Interactions.** Trophism among species. Biodiversity within ecosystems.)

Змістовий модуль 6.

Граматичний аспект англійської мови (Grammar Aspect of the English Language)

Тема 22. Умовні речення: нульовий, перший, другий, третій та змішані типи. Умовні речення нульового типу (загальні правила). Умовні речення I типу (можлива умова та її ймовірний результат). Умовні речення II типу (гіпотетична умова та її ймовірний результат). Умовні речення III типу (нереальний минулий стан і його ймовірний результат у минулому). Змішаний тип (нереальний минулий стан і його ймовірний результат у теперішньому). **(Conditional Sentences: Zero, First, Second, Third and Mixed Conditionals.** Zero Conditionals (general truths). Conditionals I (a possible condition and its probable result). Conditionals II (a hypothetical condition and its probable result). Conditionals III (an unreal past condition and its probable result in the past). Mixed type (an unreal past condition and its probable result in the present).)

Тема 23. Інфінітив: форми, функції та інфінітивні конструкції. Форми

інфінітива (to-інфінітив проти інфінітива без to). Функції інфінітива: підмет, додаток, означення, обставина. Дієслова, після яких уживається інфінітив. **(The Infinitive: Forms, Functions and Infinitive Constructions.** The Forms of the infinitive (to-infinitive vs. bare infinitive). Functions (subject, object, adverbial modifier, attribute), Verbs followed by infinitives.)

Тема 24. Складний додаток та складний підмет з інфінітивом. Складний додаток з інфінітивом. Складний підмет з інфінітивом. Їх формування та використання. **(Complex Object and Complex Subject with the Infinitive.** Complex object with infinitive, Complex subject with infinitive. Their formation and use.)

Тема 25. Герундій: форми, функції та вживання герундія й інфінітива. Герундій та його функції (підмет, додаток, доповнення, після прийменників). Утворення герундія. Дієслова, за якими йде герундій. Герундій проти інфінітива. **(The Gerund: Forms, Functions and the Use of Gerunds and Infinitives.** The gerund and its functions (subject, object, complement, after prepositions). Forming the gerund. Verbs followed by gerunds. Gerund vs Infinitive.)

Тема 26. Дієприкметники та дієприкметникові конструкції: Present, Past та Perfect Participle. Дієприкметник теперішнього часу, дієприкметник минулого часу, дієприкметник досконалого часу, дієприкметникові фрази, розмежування дієприкметника та герундія. Абсолютні дієприкметникові конструкції. **(Participles and Participial Constructions: Present, Past and Perfect Participles.** Present Participle, Past Participle, Perfect Participle, Participial phrases, Participle vs Gerund confusion. Absolute participial constructions.)

IV семестр (очна / заочна форма навчання)

Змістовий модуль 7.

Мовленнєва практика: екологічний менеджмент

(English Communication Practice: Environmental Management)

Тема 27. Принципи екологічного менеджменту. Прийняття екологічно орієнтованих рішень. Сталий розвиток. Соціоекологічні системи. Різноманітний набір видів діяльності. Акцент на прийнятті рішень. Вплив на хід розвитку. Соціоекологічні системи. **(Environmental Management: Principles, Decision-Making and Socio-Ecological Systems.** Principles of environmental management. Environmental decision-making. Sustainable development. Socio-ecological systems. Socioecological systems.)

Тема 28. Системи екологічного менеджменту: політика, планування, впровадження та оцінювання. Основи СУНС. Зобов'язання та політика. Планування. Впровадження. Оцінювання. **(Environmental Management Systems: Policy, Planning, Implementation and Evaluation.** Basics of environmental management systems (EMS). Commitment and Policy. Planning. Implementation. Evaluation.)

Тема 29. Кар'єра у сфері екологічних наук: професійні ролі, навички та можливості працевлаштування. Роль вчених-екологів. Можливості працевлаштування. Де працюють фахівці у сфері екології. **(Careers in Environmental Science: Professional Roles, Skills and Employment**

Opportunities. The role of environmental professionals. Job opportunities. Environmental workplaces and organisations.)

Змістовий модуль 8.

Мовленнєва практика: Екологічна сталість, політика та право (English Communication Practice: Environmental Sustainability, Policy and Law)

Тема 30. Сталий розвиток та екологічна стійкість: клімат, біорізноманіття та управління природними ресурсами. Концепція екологічної стійкості. Зміна клімату та сталі практики. Збереження біорізноманіття. Стале управління ресурсами. Екологічна політика та глобальне співробітництво. **(Sustainable Development and Environmental Sustainability: Climate, Biodiversity and Resource Management.** The Concept of Ecological Sustainability. Climate Change and Sustainable Practices. Biodiversity Conservation. Sustainable Resource Management. Environmental Policy and Global Cooperation.)

Тема 31. Екологічне законодавство та інституції: директиви ЄС, Агентство з охорони довкілля США та екологічне законодавство України. Директиви ЄС у сфері охорони довкілля. Агентство з охорони довкілля США (EPA). Екологічне законодавство України. **(Environmental Legislation and Institutions: EU Directives, the US EPA and Environmental Law in Ukraine.** EU Environmental Directives. US Environmental Protection Agency (EPA). Ukrainian environmental laws.)

Тема 32. Охорона довкілля в Україні: екологічна політика та Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища». Екологічна політика України. Ключові концепції закону. **(Environmental Protection in Ukraine: Environmental Policy and the Law of Ukraine “On Environmental Protection”.** Environmental policy in Ukraine. The key concepts of the law.)

Тема 33. Ключові міжнародні екологічні угоди: Паризька угода, Кіотський протокол, Конвенція про біологічне різноманіття та Оргуська конвенція. Паризька угода (зміна клімату). Кіотський протокол. Конвенція про біологічне різноманіття. Оргуська конвенція (доступ до екологічної інформації). **(International Environmental Agreements: Paris Agreement, Kyoto Protocol, Convention on Biological Diversity and Aarhus Convention.** The Paris Agreement (climate change). The Kyoto Protocol. The Convention on Biological Diversity. Aarhus Convention (access to environmental information).)

4. Структура навчальної дисципліни

5.

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	ла	ср		л	п/с	лаб	с/р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

І семестр (очна / заочна форма навчання)										
Змістовий модуль 1. Мовленнєва практика англійською мовою English Communication Practice										
Тема 1. Самопрезентування, університетське життя та академічний досвід. (Self-introduction, University Life and Academic Experience.)	6	-	2	-	4	7	-	2	-	5
Тема 2. Велика Британія: історія, географія, та культура. (Great Britain: History, Geography, Culture.)	6	-	2	-	4	5	-		-	5
Тема 3. Англomовний світ: країни, культури та традиції. (English Speaking World: Countries, Cultures and Traditions.)	6	-	2	-	4	4	-		-	4
Тема 4. Україна: національні символи, географія, історія. (Ukraine: National Symbols, Geography, History.)	6	-	2	-	4	5	-		-	5
Тема 5. Одеса: історія, культурна спадщина, сучасне життя. (Odesa: History, Cultural Heritage, Modern Life.)	4				4	5	-		-	5
К.р. за ЗМ1	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	30	-	10	-	20	26	-	2	-	24
Змістовий модуль 2. Граматичний аспект англійської мови. Grammar aspect of the English language.										
Тема 6. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. (English Sentence Structure, Questions, Nouns, Pronouns, Adjectives and Articles.)	6	-	2	-	4	10	-	2	-	8
Тема 7. Часи групи Simple: Present, Past та Future. (The Simple Tenses.)	6	-	2	-	4	6	-		-	6
Тема 8. Часи групи Continuous: Present Continuous, Past Continuous, Future Continuous. (The Continuous Tenses.)	6	-	2	-	4	6	-	2	-	4

Тема 9. Часи групи Perfect: Present Perfect, Past Perfect, Future Perfect. (The Perfect Tenses.)	6	-	2	-	4	6	-	-	-	6
Тема 10. Часи групи Perfect Continuous: Present Perfect Continuous, Past Perfect Continuous, Future Perfect Continuous. (The Perfect Continuous Tenses.)	4	-		-	4	6	-	-	-	6
К.р. за 3М2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	30	-	10	-	20	34	-	4	-	30
Усього за I семестр	60	-	20	-	40	60	-	6	-	54
II семестр (очна / заочна форми навчання) Змістовий модуль 3. Мовленнєва практика: екологічні проблеми та охорона довкілля (English Communication Practice: Environmental Issues and Environmental Protection)										
Тема 11. Екологічні проблеми. Охорона довкілля. (Ecology and Environmental Protection: Environmental Problems and Sustainable Solutions.)	12	-	4	-	8	12	-	2	-	10
Тема 12. Забруднення довкілля: джерела, види, наслідки та запобігання забрудненню води, морського середовища й атмосферного повітря. (Pollution: Sources, Types, Effects and Prevention of water, Marine and Air Pollution.)	14	-	4	-	10	12	-		-	12
Тема 13. Атмосфера та сонячне випромінювання: стратосферний озон, парниковий ефект та енергетичний баланс Землі. (The Atmosphere and Solar Radiation: Stratospheric Ozone, the Greenhouse Effect and Earth's Energy Balance.)	12	-	4		8	14	-	2	-	12
Тема 14. Глобальне потепління та зміна клімату: причини, наслідки та антропогенний вплив. (Global Warming and Climate Change: Causes, Consequences and Human Impact.)	14	-	4	-	10	10	-		-	10

К.р. за 3М3	2	-	2	-	-		-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 3	54	-	18	-	36	48	-	4	-	44
Змістовий модуль 4. Граматичний аспект англійської мови (Grammar aspect of the English language)										
Тема 15. Узгодження часів: правила, винятки та структури речень. (Sequence of Tenses: Rules, Exceptions and Sentence Structures.)	10	-	2	-	8	12	-	2	-	10
Тема 16. Пряма та непряма мова: зміна часів, займенників і обставинних слів. (Direct and Reported Speech: Tense, Pronoun and Adverbial Changes.)	12	-	4	-	8	10	-		-	10
Тема 17. Модальні дієслова: значення, функції, форми та структури речень. (Modal Verbs: Meaning, Functions, Forms and Sentence Structures.)	6	-	2	-	4	10	-		-	10
Тема 18. Модальні дієслова для вираження ймовірності, здатності, дозволу, зобов'язання, поради та наміру. (Modal Verbs for Expressing Probability, Ability, Permission, Obligation, Advice and Intention.)	6	-	2	-	4	10	-	2	-	8
К.р. за 3М4	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 4	36	-	12	-	24	42	-	4	-	38
Усього за II семестр	90	-	30	-	60	90	-	8	-	82
Усього за 1 рік навчання	150	-	50	-	100	150	-	14	-	136
III семестр (очна / заочна форма навчання) Змістовий модуль 5. Мовленнєва практика: екологія та екосистеми (English Communication Practice: Ecology and Ecosystems)										
Тема 19. Екологічна ніша та середовище існування: поняття, типи та екологічні взаємозв'язки. (Ecological Niche and Habitat: Concepts, Types and Ecological Relationships.)	8	-	2	-	6	10	-	2	-	8
Тема 20. Екосистемні послуги та	8	-	2	-	6	8	-		-	8

біорізноманіття. (Ecosystem Services and Biodiversity: Ecosystems, Human Environments and Ecological Commons.)										
Тема 21. Трофічна динаміка та біорізноманіття: ланцюги живлення, трофічні мережі та взаємодія видів. (Trophic Dynamics and Biodiversity: Food Chains, Food Webs and Species Interactions.)	6	-	2	-	4	8	-		-	8
К.р. за 5	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 5	24	-	8	-	16	26	-	2	-	24
Змістовий модуль 6. Граматичний аспект англійської мови (Grammar Aspect of the English Language)										
Тема 22. Умовні речення: нульовий, перший, другий, третій та змішані типи. (Conditional Sentences: Zero, First, Second, Third and Mixed Conditionals.)	6	-	2	-	4	8	-	2	-	6
Тема 23. Інфінітив: форми, функції та інфінітивні конструкції. (The Infinitive: Forms, Functions and Infinitive Constructions.)	6	-	2	-	4	8	-	2	-	6
Тема 24. Складний додаток та складний підмет з інфінітивом. (Complex Object and Complex Subject with the Infinitive.)	8	-	2	-	6	6	-		-	6
Тема 25. Герундій: форми, функції та вживання герундія й інфінітива. (The Gerund: Forms, Functions and the Use of Gerunds and Infinitives.)	6	-	2	-	4	6	-		-	6
Тема 26. Дієприкметники та дієприкметникові конструкції: Present, Past та Perfect Participle. (Participles and Participial Constructions: Present, Past and Perfect Participles.)	8	-	2	-	6	6	-		-	6
К.р. за ЗМ6		-	2	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем	36	-	12	-	24	34	-	4	-	30

6										
Усього за III семестр	60	-	20	-	40	60	-	6	-	54
IV семестр (очна / заочна форма навчання) Змістовий модуль 7. Мовленнєва практика: Екологічний менеджмент (English Communication Practice: Environmental Management)										
Тема 27. Принципи екологічного менеджменту. (Environmental Management: Principles,)	14	-	4	-	10	12	-	2	-	10
Тема 28. Системи екологічного менеджменту: політика, планування, впровадження та оцінювання. (Environmental Management Systems: Policy, Planning, Implementation and Evaluation.)	14	-	4	-	10	10	-		-	10
Тема 29. Кар'єра у сфері екологічних наук: професійні ролі, навички та можливості працевлаштування. (Careers in Environmental Science: Professional Roles, Skills and Employment Opportunities.)	12	-	4	-	8	12	-	2	-	10
К.р. за ЗМ7	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 7	42	-	14	-	28	34	-	4	-	30
Змістовий модуль 8. Мовленнєва практика: Екологічна сталість, політика та право (English Communication Practice: Environmental Sustainability, Policy and Law)										
Тема 30. Сталий розвиток та екологічна стійкість: клімат, біорізноманіття та управління природними ресурсами. (Sustainable Development and Environmental Sustainability: Climate, Biodiversity and Resource Management.)	12	-	4	-	8	14	-	2	-	12
Тема 31. Екологічне законодавство та інституції: директиви ЄС, Агентство з охорони довкілля США та екологічне законодавство України. (Environmental Legislation: EU Directives, the US EPA and	12	-	4	-	8	16	-	2	-	14

Environmental Law in Ukraine.)										
Тема 32. Охорона довкілля в Україні: екологічна політика та Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища». (Environmental Protection in Ukraine: Environmental Policy and the Law of Ukraine “On Environmental Protection”.)	10	-	2	-	8	10	-		-	10
Тема 33. Ключові міжнародні екологічні угоди: Паризька угода, Кіотський протокол, Конвенція про біологічне різноманіття та Оргуська конвенція. (International Environmental Agreements: Paris Agreement, Kyoto Protocol, Convention on Biological Diversity and Aarhus Convention.)	12	-	4	-	8	16	-	2	-	14
К.р. за ЗМ8	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 8	48	-	16	-	32	56	-	6	-	50
Усього за IV семестр	90	-	30	-	60	90	-	10	-	80
Усього за 2 рік навчання	150	-	50	-	100	150	-	16	-	134
УСЬОГО ГОДИН	300	-	100	-	200	300	-	30	-	270

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

/п	Назва теми	Кільк-ть годин	
		Очна форма	Заочна форма
І семестр (очна / заочна форма навчання)			
Змістовий модуль 1. Мовленнєва практика англійською мовою (English Communication Practice)			
1	Тема 1. Самопрезентування, університетське життя та академічний досвід. (Self-introduction, University Life and Academic Experience.) <i>Перевірка лексики до текстів” About myself” та “Odesa I.I. Mechnikov</i>	2	

	<i>National University". Читання та переклад тексту, відповіді на питання, розповідь про себе та університет. Закріплення лексики з теми. Доповідь з презентацією (тема за вибором здобувача)"History of our university", "Outstanding scientists of the university".</i>		
2	Тема 2. Велика Британія: історія, географія, та культура. (Great Britain: History, Geography, Culture.) <i>Перевірка лексики до тексту "Great Britain". Читання та переклад тексту, відповіді на питання, переказ тексту. Доповідь з презентацією (тема за вибором здобувача) " The political system of GB", "Industry and agriculture in GB".</i>	2	
3	Тема 3. . Англомовний світ: країни, культури та традиції. English (Speaking World: Countries, Cultures and Traditions.) <i>Перевірка лексики до текстів "The United States of America", "Canada", "Ireland", "Australia", New Zealand". Читання та переклад текстів, відповіді на питання, переказ текстів. Доповідь з презентацією (тема за вибором здобувача) "The United States of America", "Canada", "Ireland", "Australia", New Zealand".</i>	2	2
4	Тема 4. Україна: національні символи, географія, історія. (Ukraine: National Symbols, Geography, History.) <i>Перевірка лексики до тексту"Ukraine". Читання та переклад тексту, відповіді на питання, переказ тексту. Доповідь з презентацією тема (за вибором здобувача) : "Interesting facts about Ukraine", "Interesting facts about Kyiv".</i>		
5	Тема 5. Одеса: історія, культурна спадщина, сучасне життя. (Odesa: History, Cultural Heritage, Modern Life.) <i>Перевірка лексики до тексту "Odesa". Читання та переклад тексту, відповіді на питання, переказ тексту. Доповідь з презентацією на тему "Interesting facts about Odesa".</i>	2	
	К.р. за ЗМ1	2	
	Усього за ЗМ1	10	2
Змістовий модуль 2. Граматичний аспект англійської мови (Grammar aspect of the English language)			
6	Тема 6. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. (English Sentence Structure, Questions, Nouns, Pronouns, Adjectives and Articles.) <i>Перевірка граматичних вправ: [6, ex. 31–60, ex. 271-300, ex.511–540]. Складання речень з вживанням іменників в однині та множині. Знаходження головного та залежного слова в словосполученні. Складання речень з вживанням іменників з артиклем і без нього Складання різних типів речень з вживанням різних видів займенників.</i>	2	
7	Тема 7. Часи групи Simple: Present, Past та Future. (The Simple Tenses.) <i>Виконання та перевірка граматичних вправ: [4, p.5-11 (ex. 2-14), p. 11-13 (ex. 1-7), p.22 – 32 (ex. 1-16), p/ 32-34 (ex. 1-5), p.35-47 (1-20, 1-5), p. 48-68 (ex. 1-27, 1-8)]. Складання речень із вживанням the Present Simple Tense, the Past Simple Tense, the Future Simple Tense.</i>	2	2

8	Тема 8. Часи групи Continuous: Present Continuous, Past Continuous, Future Continuous. (The Continuous Tenses.) <i>Виконання та перевірка граматичних вправ: [4, p.14 – 20 (ex. 1-13), p.20 – 21 (ex. 1-8), p.98 – 111 (ex. 1-23, p. 111-113 (ex. 1-6), p. 141-144 (ex. 1-7)]. Складання речень із вживанням the Present Continuous Tense, the Past Continuous Tense, the Future Continuous Tense.</i>	2	
9	Тема 9. Часи групи Perfect: Present Perfect, Past Perfect, Future Perfect. (The Perfect Tenses.) <i>Виконання та перевірка граматичних вправ [4, p.69-81 (ex. 1-27, 1-8), p.114-124 (ex. 1-18, 1-6), p. 145-148 (ex. 8-14)] . Складання речень із вживанням the Past Simple Tense, the Past Continuous Tense.</i>		
10	Тема 10. Часи групи Perfect Continuous: Present Perfect Continuous, Past Perfect Continuous, Future Perfect Continuous. (The Perfect Continuous Tenses.) <i>Виконання та перевірка граматичних вправ: [4, p.84-98 (ex.1-19, 1-6), p.126-141 (ex.1-20,1-70), p.148-154 (ex.15-20,1-6)]. Складання речень з вживанням The Present Perfect Continuous Tense, The Past Perfect Continuous Tense, The Future Perfect Continuous Tense.</i>	2	2
	К.р. за 3М2	2	
	Усього за 3М2	10	4
	Усього за I семестр	20	6
II семестр (очна / заочна форма навчання) Змістовий модуль 3. Мовленнєва практика: Екологічні проблеми та охорона довкілля (English Communication Practice: Environmental Issues and Environmental Protection)			
11	Тема 11. Екологічні проблеми. Охорона довкілля. (Ecology and Environmental Protection: Environmental Problems and Sustainable Solutions.) <i>Перевірка лексики до тексту "The problems of the environmental protection". Читання та переклад тексту, відповіді на питання, переказ тексту. Доповідь з презентацією: "Climate changes".</i>	4	
12	Тема 12. Забруднення довкілля: джерела, види, наслідки та запобігання забрудненню води, морського середовища й атмосферного повітря. (Pollution: Sources, Types, Effects and Prevention of Water, Marine and Air Pollution.) <i>Перевірка лексики до текстів "Pollution", "Water pollution", "Marine pollution", "Air pollution". Читання та переклад текстів, відповіді на запитання, переказ текстів. Доповідь із презентацією: "Marine pollution", "Air pollution".</i>	4	2
13	Тема 13. Атмосфера та сонячне випромінювання: стратосферний озон, парниковий ефект та енергетичний баланс Землі. (The Atmosphere and Solar Radiation: Stratospheric Ozone, the Greenhouse Effect and Earth's Energy Balance.) <i>Перевірка лексики до тексту "Stratospheric ozone". Читання та переклад тексту, відповіді на питання, переказ тексту. Доповідь із презентацією за темою: "The ozone layer".</i>	4	2

14	Тема 14. Глобальне потепління та зміна клімату: причини, наслідки та антропогенний вплив. (Global Warming and Climate Change: Causes, Consequences and Human Impact.) <i>Перевірка лексики до тексту " Global warming ". Читання та переклад тексту, відповіді на питання, переказ тексту. Доповідь із презентацією за темою "Global warming and its consequences".</i>	4	
	К.р. за 3М3	2	
	Усього за 3М3	18	4
	Змістовий модуль 4. Граматичний аспект англійської мови (Grammar aspect of the English language)		
15	Тема 15. Узгодження часів: правила, винятки та структури речень. (Sequence of Tenses: Rules, Exceptions and Sentence Structures.) <i>Виконання та перевірка граматичних вправ за темою заняття. [4] Складання речень з вживанням Sequence of Tenses, переклад на українську.</i>	2	2
16	Тема 16. Пряма та непряма мова: зміна часів, займенників і обставинних слів. (Direct and Reported Speech: Tense, Pronoun and Adverbial Changes.) <i>Виконання та перевірка граматичних вправ [4] за темою заняття, відпрацювання граматичних правил, перевірка конспекту.</i>	4	
17	Тема 17. Модальні дієслова: значення, функції, форми та структури речень. (Modal Verbs: Meaning, Functions, Forms and Sentence Structures.) <i>Обговорення правил використання, функцій модальних дієслів в реченні. Виконання та перевірка граматичних вправ. [6] Складання заперечних та питальних речень, вживаючи модальні дієслова.</i>	2	
18	Тема 18. Модальні дієслова для вираження ймовірності, здатності, дозволу, зобов'язання, поради та наміру. (Modal Verbs for Expressing Probability, Ability, Permission, Obligation, Advice and Intention.) <i>Обговорення типів модальних дієслів. Виконання та перевірка граматичних вправ. [6] Складання речень, вживаючи модальні дієслова.</i>	2	2
	К.р. за 3М4	2	
	Усього за 3М4	12	4
	Усього за II семестр	30	8
	Разом за 1 рік навчання	50	14
III семестр (очна / заочна форма навчання) Змістовий модуль 5. Мовленнєва практика: Екологія та екосистеми (English Communication Practice: Ecology and Ecosystems)			

19	Тема 19. Екологічна ніша та середовище існування: поняття, типи та екологічні взаємозв'язки. (Ecological Niche and Habitat: Concepts, Types and Ecological Relationships.) <i>Перевірка професійної лексики за темою. Робота з текстом "Ecological Niche and the Habitat". Доповідь з презентацією за темою "The Habitat".</i>	2	2
20	Тема 20. Екосистемні послуги та біорізноманіття. (Ecosystem Services and Biodiversity) <i>Перевірка професійної лексики за темою. Робота з текстом "Ecosystem Services and the Biodiversity Crisis". Доповідь з презентацією за темою "The environmental crisis".</i>	2	
21	Тема 21. Трофічна динаміка та біорізноманіття: ланцюги живлення, трофічні мережі та взаємодія видів. (Trophic Dynamics and Biodiversity: Food Chains, Food Webs and Species Interactions.) <i>Перевірка професійної лексики за темою. Робота з текстом "Trophic Dynamics". Доповідь з презентацією за темою "Biodiversity within ecosystems".</i>	2	
	К.р. за 3М5	2	
	Усього за 3М5	8	2
Змістовий модуль 6. Граматичний аспект англійської мови (Grammar Aspect of the English Language)			
22	Тема 22. Умовні речення: нульовий, перший, другий, третій та змішані типи. (Conditional Sentences: Zero, First, Second, Third and Mixed Conditionals.) <i>Обговорення правил використання та утворення умовних речень. Відпрацювання граматичних правил, виконання та перевірка граматичних вправ [4] та конспекту за темою заняття. Складання речень із вживанням Zero Conditionals, Conditionals I, Conditionals II та Conditionals III, переклад на англійську та українську мови</i>	2	2
23	Тема 23. Інфінітив: форми, функції та інфінітивні конструкції. (The Infinitive: Forms, Functions and Infinitive Constructions.) <i>Обговорення плану-конспекту. Відпрацювання граматичних вправ за темою [4]. Складання речень із вживанням різних форм інфінітиву.</i>	2	2
24	Тема 24. Складний додаток та складний підмет з інфінітивом. (Complex Object and Complex Subject with the Infinitive.) <i>Обговорення правил використання, функцій Complex Object та Complex Subject в реченні. Виконання та перевірка граматичних вправ. [4] Складання заперечних та питальних речень, вживаючи ці конструкції.</i>	2	
25	Тема 25. Герундій: форми, функції та вживання герундія й інфінітива. (The Gerund: Forms, Functions and the Use of Gerunds and Infinitives.) <i>Обговорення правил використання та формування герундію. Відпрацювання граматичних вправ. [4] Складання речень, вживаючи герундій.</i>	2	
26	Тема 26. Дієприкметники та дієприкметникові конструкції: Present, Past та Perfect Participle. (Participles and Participial Constructions: Present, Past and Perfect Participles.)	2	

	Обговорення правил використання та формування дієприкметника. Відпрацювання граматичних вправ. [4] Складання речень, вживаючи різні форми дієприкметників.		
	К.р. за 3М6	2	
	Усього за 3М6	12	4
	Усього за III семестр	20	6
IV семестр (очна / заочна форма навчання) Змістовий модуль 7. Мовленнєва практика: Екологічний менеджмент (English Communication Practice: Environmental Management)			
27	Тема 27. Принципи екологічного менеджменту. (Environmental Management.) <i>Перевірка професійної лексики за темою. Робота за темою "Environmental management". Доповідь з презентацією за темами (за вибором здобувача): "Smart Cities and Sustainable Urban Planning", The Role of Environmental Management in Combating Climate Change".</i>	4	2
28	Тема 28. Системи екологічного менеджменту: політика, планування, впровадження та оцінювання. (Environmental Management Systems: Policy, Planning, Implementation and Evaluation.) <i>Перевірка професійної лексики за темою. Робота за темою "Environmental Management Systems". Доповідь з презентацією за темами (за вибором здобувача): "Environmental Management Systems (EMS) in Business", "Corporate Social Responsibility and the Environment".</i>	4	
29	Тема 29. Кар'єра у сфері екологічних наук: професійні ролі, навички та можливості працевлаштування. (Careers in Environmental Science: Professional Roles, Skills and Employment Opportunities.) <i>Перевірка професійної лексики за темою. Робота за темою "Environmental Science Careers". Доповідь з презентацією за темами (за вибором здобувача): "The Future of Environmental Education", Environmental Ethics and Human Responsibility".</i>	4	2
	К.р. за 3М7	2	
	Усього за 3М7	14	4
Змістовий модуль 8. Мовленнєва практика: Екологічна сталість, політика та право (English Communication Practice: Environmental Sustainability, Policy and Law)			
30	Тема 30. Сталий розвиток та екологічна стійкість: клімат, біорізноманіття та управління природними ресурсами. (Sustainable Development and Environmental Sustainability: Climate, Biodiversity and Resource Management.) <i>Робота за темою "Sustainable Development". Доповідь з презентацією за темами (за вибором здобувача): "Circular Economy: A New Model for Sustainability", "Sustainable Development and Environmental Management".</i>	4	2
31	Тема 31. Екологічне законодавство та інституції: директиви ЄС,	4	

	Агентство з охорони довкілля США та екологічне законодавство України. (Environmental Legislation: EU Directives, the US EPA and Environmental Law in Ukraine.) <i>Перевірка професійної лексики за темою. Робота за темою “National and Regional Legislation”. Проведення дискусії за темою “If ecological laws are strong enough to protect the environment”.</i>		
32	Тема 32. Охорона довкілля в Україні: екологічна політика та Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища». (Environmental Protection in Ukraine: Environmental Policy and the Law of Ukraine “On Environmental Protection”). <i>Перевірка професійної лексики за темою. Робота за темою “Law of Ukraine “On Environmental Protection”.</i> <i>Доповідь з презентацією за темами (за вибором здобувача): “Environmental Law Reform in Ukraine: Current Trends and Future Directions”, “Law of Ukraine “On Environmental Protection” and Sustainable Development Goals (SDGs)”.</i>	2	2
33	Тема 33. Ключові міжнародні екологічні угоди: Паризька угода, Кіотський протокол, Конвенція про біологічне різноманіття та Організація конвенція. (International Environmental Agreements: Paris Agreement, Kyoto Protocol, Convention on Biological Diversity and Aarhus Convention.) <i>Перевірка професійної лексики за темою. Робота за темою “Key International Environmental Agreements”. Проведення дискусії за темою “Ecological laws and their effectiveness”.</i>	4	2
	К.р. за 3М8	2	
	Усього за 3М8	16	6
	Усього за IV семестр	30	10
	Разом за 2 рік навчання	50	16
	РАЗОМ ГОДИН	100	30

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
І семестр (очна / заочна форма навчання) Змістовий модуль 1. Мовленнєва практика: спілкування іноземною мовою (Speech practice: communication in a foreign language)			

1	Тема 1. Самопрезентування, університетське життя та академічний досвід. (Self-introduction, University Life and Academic Experience.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, прочитати та підготувати переклади текстів “About myself” та “Odesa I.I. Mechnikov National University”, підготувати розповідь про себе та наш університет. Підготувати доповідь з презентацією (тема за вибором здобувача) "History of our university", "Outstanding scientists of the university".</i>	4	5
2	Тема 2. Велика Британія: історія, географія, та культура. (Great Britain: History, Geography, Culture.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту “Great Britain”. Підготувати доповідь з презентацією (тема за вибором здобувача): “ The political system of GB”, “Industry and agriculture in GB”.</i>	4	5
3	Тема 3. . Англomовний світ: країни, культури та традиції. (English Speaking World: Countries, Cultures and Traditions.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклади та перекази текстів “The United States of America”, “Canada”, “Ireland”, “Australia”, New Zealand”. Підготувати доповідь з презентацією (тема за вибором здобувача) “The United States of America”, “Canada”, “Ireland”, “Australia”, New Zealand”.</i>	4	4
4	Тема 4. Україна: національні символи, географія, історія. (Ukraine: National Symbols, Geography, History.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту “Ukraine”. Підготувати доповідь з презентацією тема (за вибором здобувача) “Interesting facts about Ukraine”, “Interesting facts about Kyiv ”.</i>	4	5
5	Тема 5. Одеса: історія, культурна спадщина, сучасне життя. (Odesa: History, Cultural Heritage, Modern Life.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту "Odesa ". Підготувати доповідь з презентацією “Interesting facts about Odesa ”.</i> <i>Підготовка до к.р. до ЗМ1</i>	4	5
	Усього за ЗМ1	20	24
Змістовий модуль 2. . Граматичний аспект англійської мови (Grammar aspect of the English language)			

6	Тема 6. Структура речення: позитивні та заперечні висловлювання, питальні речення. (English Sentence Structure, Questions, Nouns, Pronouns, Adjectives and Articles.) Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ: [6, ex. 31–60, ex. 271–300, ex.511–540].	4	8
7	Тема 7. Часи групи Simple: Present, Past та Future. (The Simple Tenses.) Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ: [4, p.5-11 (ex. 2-14), p. 11-13 (ex. 1-7), p.22 – 32 (ex. 1-16), p/ 32-34 (ex. 1-5), p.35-47 (1-20, 1-5), p. 48-68 (ex. 1-27, 1-8)].	4	6
8	Тема 8. Часи групи Continuous: Present Continuous, Past Continuous, Future Continuous. (The Continuous Tenses.) Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ: [4, p.14 – 20 (ex. 1-13), p.20 – 21 (ex. 1-8), p.98 – 111 (ex. 1-23, p. 111-113 (ex. 1-6), p. 141-144 (ex. 1-7)].	4	4
9	Тема 9. Часи групи Perfect: Present Perfect, Past Perfect, Future Perfect. (The Perfect Tenses.) Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ: [4, p.69-81 (ex. 1-27, 1-8), p.114-124 (ex. 1-18, 1-6), p. 145-148 (ex. 8-14)] .	4	6
10	Тема 10. Часи групи Perfect Continuous: Present Perfect Continuous, Past Perfect Continuous, Future Perfect Continuous. (The Perfect Continuous Tenses.) Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ: [4, p.84-98 (ex.1-19, 1-6),p.126-141 (ex.1-20,1-70), p.148-154 (ex.15-20,1-6)]. Підготовка до к.р. до ЗМ2.	4	6
	Усього за ЗМ2	20	30
	Усього за I семестр	40	54
II семестр (очна / заочна форма навчання) Змістовий модуль 3. Мовленнєва практика: Екологічні проблеми та охорона довкілля (Speech practice: Environmental Issues and Environmental Protection)			
11	Тема 11. Екологічні проблеми. Охорона довкілля. (Ecology and Environmental Protection: Environmental Problems and Sustainable Solutions.) Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту " The problems of the environmental protection". Підготувати	8	10

	доповідь з презентацією "Climate changes".		
12	Тема 12. Забруднення довкілля: джерела, види, наслідки та запобігання забрудненню води, морського середовища й атмосферного повітря. (Pollution: Sources, Types, Effects and Prevention of Water, Marine and Air Pollution.) Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклади та перекази текстів "Pollution", "Water pollution", "Marine pollution", "Air pollution". Підготувати доповідь з презентацією (тема за вибором здобувача): "Marine pollution", "Air pollution".	10	12
13	Тема 13. Атмосфера та сонячне випромінювання: стратосферний озон, парниковий ефект та енергетичний баланс Землі. (The Atmosphere and Solar Radiation: Stratospheric Ozone, the Greenhouse Effect and Earth's Energy Balance.) Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклади та переказ тексту "Stratospheric ozone". Підготувати доповідь з презентацією "The ozone layer".	8	12
14	Тема 14. Глобальне потепління та зміна клімату: причини, наслідки та антропогенний вплив. (Global Warming and Climate Change: Causes, Consequences and Human Impact.) Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклади та перекази тексту "Global warming". Підготувати доповідь з презентацією "Global warming and its consequences". Підготовка до к.р. до ЗМЗ.	10	10
	Усього за ЗМЗ	36	44
Змістовий модуль 4. Граматичний аспект англійської мови (Grammar aspect of the English language)			
15	Тема 15. Узгодження часів: правила, винятки та структури речень. (Sequence of Tenses: Rules, Exceptions and Sentence Structures.) Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ: [4].	8	10
16	Тема 16. Пряма та непряма мова: зміна часів, займенників і обставинних слів. (Direct and Reported Speech: Tense, Pronoun and Adverbial Changes.) Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ: [4].	8	10
17	Тема 17. Модальні дієслова: значення, функції, форми та структури речень. (Modal Verbs: Meaning, Functions, Forms and Sentence Structures.) Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики.	4	

	<i>Письмове виконання граматичних вправ: [4].</i>		10
18	Тема 18. Модальні дієслова для вираження ймовірності, здатності, дозволу, зобов'язання, поради та наміру. (Modal Verbs for Expressing Probability, Ability, Permission, Obligation, Advice and Intention.) <i>Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ: [6].</i> <i>Підготовка до к.р. до ЗМ4.</i>	4	8
	Усього за ЗМ4	24	38
	Разом за II семестр	60	82
	УСЬОГО за 1 рік навчання	100	136
	III семестр (очна / заочна форма навчання) Змістовий модуль 5. Мовленнєва практика: Екологія та екосистеми (Speech practice: Ecology and Ecosystems)		
19	Тема 19. Екологічна ніша та середовище існування: поняття, типи та екологічні взаємозв'язки. (Ecological Niche and Habitat: Concepts, Types and Ecological Relationships.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту "Ecological Niche and the Habitat". Підготувати доповідь з презентацією "The Habitat".</i>	6	8
20	Тема 20. Екосистемні послуги та біорізноманіття. (Ecosystem Services and Biodiversity.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту "Ecosystem Services and the Biodiversity Crisis". Підготувати доповідь з презентацією "The environmental crisis".</i>	6	8
21	Тема 21. Трофічна динаміка та біорізноманіття: ланцюги живлення, трофічні мережі та взаємодія видів. (Trophic Dynamics and Biodiversity: Food Chains, Food Webs and Species Interactions.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту "Trophic Dynamics". Підготувати доповідь з презентацією "Biodiversity within ecosystems".</i> <i>Підготовка до к.р. до ЗМ5</i>	4	8
	Усього за ЗМ5	16	24
	Змістовий модуль 6. Граматичний аспект англійської мови (Grammar Aspect of the English Language)		
22	Тема 22. Умовні речення: нульовий, перший, другий, третій та змішані типи. (Conditional Sentences: Zero, First, Second, Third and Mixed Conditionals.) <i>Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ [4].</i>	4	6
23	Тема 23. Інфінітив: форми, функції та інфінітивні	4	6

	конструкції. (The Infinitive: Forms, Functions and Infinitive Constructions.) <i>Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ [4].</i>		
24	Тема 24. Складний додаток та складний підмет з інфінітивом. (Complex Object and Complex Subject with the Infinitive.) <i>Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ [4].</i>	6	6
25	Тема 25. Герундій: форми, функції та вживання герундія й інфінітива. (The Gerund: Forms, Functions and the Use of Gerunds and Infinitives.) <i>Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ [4].</i>	4	6
26	Тема 26. Дієприкметники та дієприкметникові конструкції: Present, Past та Perfect Participle. (Participles and Participial Constructions: Present, Past and Perfect Participles.) <i>Підготовка до практичних занять. Відпрацювання граматичних правил. Складання конспекту з граматики. Письмове виконання граматичних вправ [4]. Підготовка до к.р. до ЗМ6.</i>	6	6
	Усього за ЗМ6	24	30
	Разом за III семестр	40	54
	IV семестр (очна / заочна форма навчання) Змістовий модуль 7. Мовленнєва практика: Екологічний менеджмент (English Communication Practice: Environmental Management)		
27	Тема 27. Принципи екологічного менеджменту. (Environmental Management) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту "Environmental management". Підготувати доповідь з презентацією за темами (за вибором здобувача): "Smart Cities and Sustainable Urban Planning", The Role of Environmental Management in Combating Climate Change".</i>	10	10
28	Тема 28. Системи екологічного менеджменту: політика, планування, впровадження та оцінювання. (Environmental Management Systems: Policy, Planning, Implementation and Evaluation.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту "Environmental Management Systems". Підготувати доповідь з презентацією за темами (за вибором здобувача): "Environmental Management Systems (EMS) in Business", "Corporate Social Responsibility and the Environment".</i>	10	10
29	Тема 29. Кар'єра у сфері екологічних наук: професійні ролі,	8	10

	навички та можливості працевлаштування. (Careers in Environmental Science: Professional Roles, Skills and Employment Opportunities.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту “Environmental Science Careers”. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором здобувача): “The Future of Environmental Education”, Environmental Ethics and Human Responsibility”.</i> <i>Підготовка до к.р. до 3М7</i>		
	Усього за 3М7	28	30
	Змістовий модуль 8. Мовленнєва практика: Екологічна сталість, політика та право (English Communication Practice: Environmental Sustainability, Policy and Law)		
30	Тема 30. Сталий розвиток та екологічна стійкість: клімат, біорізноманіття та управління природними ресурсами. (Sustainable Development and Environmental Sustainability: Climate, Biodiversity and Resource Management.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту “Sustainable Development”. Підготувати доповідь з презентацією (за вибором здобувача): “Circular Economy: A New Model for Sustainability”, “Sustainable Development and Environmental Management”.</i>	8	12
31	Тема 31. Екологічне законодавство та інституції: директиви ЄС, Агентство з охорони довкілля США та екологічне законодавство України. (Environmental Legislation: EU Directives, the US EPA and Environmental Law in Ukraine.) <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту “National and Regional Legislation”. Підготуватися до дискусії за темою “If ecological laws are strong enough to protect the environment”.</i>	8	14
32	Тема 32. Охорона довкілля в Україні: екологічна політика та Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища». (Environmental Protection in Ukraine: Environmental Policy and the Law of Ukraine “On Environmental Protection”). <i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту “Law of Ukraine “On Environmental Protection”.</i> <i>Підготувати доповідь з презентацією (за вибором здобувача): “Environmental Law Reform in Ukraine: Current Trends and Future Directions”, “Law of Ukraine “On Environmental Protection” and Sustainable Development Goals (SDGs)”.</i>	8	10
33	Тема 33. Ключові міжнародні екологічні угоди: Паризька угода, Кіотський протокол, Конвенція про біологічне різноманіття та Оргуська конвенція. (International Environmental Agreements: Paris Agreement, Kyoto Protocol, Convention on Biological Diversity and Aarhus Convention.)	8	14

	<i>Підготовка до практичних занять: опрацювати лексику за темою, підготувати переклад та переказ тексту “Key International Environmental Agreements”. Підготувати до дискусії за темою “Ecological laws and their effectiveness”. Підготовка до к.р. до ЗМ8.</i>		
	Усього за ЗМ8	32	50
	Разом за IV семестр	60	80
	Усього за 2 рік навчання	100	134
	РАЗОМ ГОДИН	200	270

До самостійної роботи відноситься: підготовка практичних занять, складання глосаріїв до лексичних тем, виконання лексичних завдань до лексичних тем, виконання граматичних завдань, підготовка доповіді з презентацією, підготовка до підсумкових завдань.

Визнання результатів, отриманих в системі неформальної/інформальної освіти

В рамках опанування цієї навчальної дисципліни здобувач може пройти освітні або професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси на масових платформах чи у системі громадянської освіти.

Орієнтовний перелік курсів, які дотичні змісту цієї навчальної дисципліни:

Назва освітньої платформи	Назва курсу	Посилання
1.Coursera	<i>Ecology: Ecosystem Dynamics and Conservation</i>	https://www.coursera.org/learn/ecology-conservation
2.Coursera	<i>Global warming 1: The Science and Modelling of Climate Change</i>	https://www.coursera.org/learn/global-warming
3. Coursera	<i>Our Earth: Its Climate, History and Processes</i>	https://www.coursera.org/learn/our-earth
4. Ukrainian-German Digital Teaching Network	<i>Environmental protection legislation and environmental law.</i>	https://ukrdigital.hnee.de/enrol/index.php?id=55
5. Ukrainian-German Digital Teaching Network	<i>Problems of environmental education.</i>	https://ukrdigital.hnee.de/enrol/index.php?id=18

Здобувач має право також обрати самостійно освітню платформу та курс, які відповідають змісту цієї навчальної дисципліни.

Результати, отримані в системі неформальної/інформальної освіти, засвідчуються відповідним сертифікатом, де вказуються обсяг годин (або кількість кредитів ЄКТС) та здобуті компетентності та результати навчання. Такі результати можуть бути зараховані як результати поточного, періодичного або підсумкового контролю за цією навчальною дисципліною за процедурами, визначеними «Положенням про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ОНУ імені І. І. Мечникова» https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_neformalna_osvita_2024_final.pdf

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: пояснення, бесіда;
- наочні методи: мультимедійні презентації;
- практичні методи: тренувальні вправи, виконання самостійних завдань (виконання граматичних та лексичних вправ, складання словника), підготовка доповідей та презентацій.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: індивідуальне / фронтальне опитування,

Періодичний контроль: контрольні письмові роботи, оцінювання доповідей та презентацій, оцінювання виконання індивідуальних самостійних завдань (виконання граматичних та лексичних вправ, складання словників).

Підсумковий контроль: 1, 2, 3, 4 семестри (очна / заочна форми навчання) - **залік**

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид контролю	Кількість балів
Опитування на практичних заняттях	Від 0 до 3 балів
Складання глосарію до лексичної теми	Від 0 до 2 балів
Виконання лексичних завдань до лексичної теми	Від 0 до 3 балів
Виконання граматичних завдань	Від 0 до 3 балів
Доповідь з презентацією / участь у дискусії	Від 0 до 3 балів
Підсумкова контрольна робота (тестування)	Від 0 до 10 балів
Підсумкова контрольна робота (тестування)	Від 0 до 20 балів

Вид	Бали	Критерії

контролю	Див Шабл он	
Опитування на практичних заняттях	1	Відповідь неповна, здобувач відтворює основний матеріал із суттєвими помилками, потребує додаткових запитань або підказок.
	2	Відповідь переважно правильна й достатньо повна; допускаються окремі неточності у лексиці, граматиці або формулюванні.
	3	Відповідь повна, логічна та змістовна; здобувач правильно використовує вивчену лексику й граматичні конструкції, може обґрунтувати відповідь.
Складання глосарію до лексичної теми	1	Складено неповний глосарій до лексичної теми.
	2	Складено повний глосарій до лексичної теми.
Виконання лексичних завдань	1	Завдання виконано частково; наявні численні та мовні помилки.
	2	Завдання виконано переважно правильно; основні мовні засоби застосовано коректно, наявні окремі помилки.
	3	Завдання виконано повністю та правильно; здобувач упевнено застосовує лексику, демонструє точність і самостійність.
Виконання граматичних завдань	1	Завдання виконано частково; наявні численні граматичні та мовні помилки.
	2	Завдання виконано переважно правильно; основні граматичні правила та мовні засоби застосовано коректно, наявні окремі помилки.
	3	Завдання виконано повністю та правильно; здобувач упевнено застосовує граматичні правила, демонструє точність і самостійність.
Доповідь з презентацією / участь у дискусії	1	Матеріал розкрито частково; структура та мовне оформлення недостатні, презентація або участь у дискусії має суттєві недоліки.
	2	Тему розкрито достатньо; матеріал структурований, мовлення зрозуміле, презентація відповідає темі, здобувач бере участь в обговоренні.
	3	Тему розкрито повно й логічно; матеріал самостійно опрацьовано, мовлення грамотне, презентація змістовна, здобувач аргументовано відповідає на запитання та бере активну участь у дискусії.
Підсумкова контрольна робота (тестування) до ЗМ 1,3,5,7,8	0–10	Бали визначаються за кількістю правильних відповідей: 0,4 бала за кожне правильно виконане тестове завдання. Тестові завдання для контрольних робіт складаються з 25 завдань ($25 \times 0.4 = 10$ балів)
Підсумкова контрольна робота (тестування) до ЗМ 2,4,6	0-20	Бали визначаються за кількістю правильних відповідей: 0,4 бала за кожне правильно виконане тестове завдання. Тестові завдання для контрольних робіт складаються з 50 завдань ($50 \times 0.4 = 20$ балів)

Політика щодо дедлайнів та перескладання: У випадку пропуску заняття з поважних причин здобувач зобов'язаний виконати контрольну роботу за відповідною темою у позанавчальний час за погодженням з викладачем.

Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: під час опанування навчальної дисципліни категорично не припускаються будь-які види порушень академічної доброчесності з боку як здобувачів вищої освіти, так й викладача. У разі виявлення та фіксації будь-якого виду порушення академічної доброчесності, до порушника будуть застосовані санкції, передбачені Законом України «Про академічну доброчесність» та внутрішніми нормативними документами Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Політика щодо використання штучного інтелекту: в ході опанування цієї навчальної дисципліни забороняється оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної та навчальної діяльності, якщо це не дозволено умовами навчального завдання, а сам цей факт не зазначено в навчальному завданні чи супровідних матеріалах до нього. Під час проходження підсумкового оцінювання використання ресурсів штучного інтелекту забороняється.

11. Питання до підсумкового контролю

І семестр (очна / заочна форми навчання)

ЗМ1

1. Introducing yourself.
2. The history and modern structure of Odesa I.I. Mechnikov National University.
3. The department I study at (the faculty of Hydrometeorology and Ecology at Odesa I.I. Mechnikov National University).
4. The geographical position and climate of Great Britain.
5. The political system of Great Britain. The Parliament of Great Britain.
6. The tribes influenced the British civilization most of all.
7. London. The main parts of London.
8. Major varieties of English. The term “an official language”. The term “anglosphere”.
9. The geographical position and climate of Australia. The political system of Australia. The astonishing Australian biodiversity.
10. The United States of America. The geography of the USA. The political system of the USA. "The district of Columbia".
11. Canada. The geographical position and climate of Canada. The political system of Canada. The national symbol of Canada.
12. New Zealand. The political system of New Zealand. The geographical position and climate of New Zealand.
13. The political division of the island of Ireland.
14. The geographical position and climate of Ukraine.
15. The national symbols of Ukraine.
16. Kyiv and its history.
17. Odesa and its history.

ЗМ2

1. Sentence structure: positive and negative statements, interrogative sentences.
2. The types of questions.
3. Noun compounds. Group nouns. Subject-Verb Agreement.
4. Countable nouns. Uncountable nouns.
5. Plurals of Nouns: formation.
6. Possessive Case of Nouns: formation.
7. Personal Possessive and Demonstrative pronouns. Quantitative pronouns, Indefinite pronouns.
8. Defining pronouns. Indicative pronouns, Emphatic pronouns. Indefinite pronouns, Reflexive pronouns.
9. The Indefinite Article.
10. The Definite Article.
11. Cases of zero article.
12. The formation and use of the (Indefinite) Simple Tenses.
13. The formation and use of the Continuous Tenses.
14. The formation and use of the Perfect Tenses.
15. The formation and use of the Perfect Continuous Tenses.

II семестр (очна / заочна форми навчання)

3M3

1. The main practical applications of Ecology.
2. The science which focuses on weather events.
3. The results of the scientific and technological progress of the 20th and the 21th century.
4. The main problem facing humanity nowadays.
5. The main cause of the global warming-up process.
6. Ozone layer depletion.
7. The greenhouse effects.
8. Consequences of global warming.
9. Carbon dioxide emissions.
10. The protection of nature has become one of the most burning problems.
11. Point Source and Nonpoint Source Pollution (NPS).
12. The measures for reducing or banning the use of the controlled CFCs.
13. A hole in the earth's ozone layer.
14. The role of byproducts of industrial enterprises in our life.
15. International ecological organizations.
16. Recycling and recyclable materials.
17. The energy conservation.

3M4

1. Basic Rules of the Sequence of Tenses.
2. Rules for changing direct speech into indirect.
3. The meaning and usage of common modal verbs.
4. Modal verbs: expressing degree of certainty or probability.
5. Modal verbs: expressing obligation and needs.

6. Modal verbs: giving advice and suggestions.
7. Modal verbs: expressing intentions and promises.

III семестр (очна / заочна форма навчання)

ЗМ5

1. The ecological niche and the fundamental niche.
2. The habitat of a species.
3. Biogeographical patterns and range distributions.
4. Traits of species.
5. The regulatory feedback between organisms and their environment.
6. Ecosystem engineers.
7. Global patterns of biological diversity.
8. Trophism among species.
9. Six distinct types of complexity in ecology.
10. Hierarchical scales of life.
11. Biodiversity is an attribute of a site or area.
12. The ways to index, measure, and represent biodiversity.
13. The ways to preserve biodiversity.
14. Practical application of understanding biodiversity for ecosystem.

ЗМ6

1. Zero Conditionals.
2. Conditionals I.
3. Conditionals II.
4. Conditionals III.
5. Mixed type.
6. The infinitive. Forms and functions.
7. Complex Object.
8. Complex Subject.
9. The Gerund. Forms and functions.
10. The Participle. Forms and functions.

IV семестр (очна / заочна форми навчання)

ЗМ7

1. The multifaceted nature of environmental management.
2. Stakeholders involved in environmental decision-making.
3. The multidisciplinary scope of environmental management.
4. Environmental management as a decision-making process.
5. The political and value-based nature of environmental decisions.
6. Focusing on human impacts rather than nature itself.
7. Guiding development and enhancing resilience.
8. Linkages between environmental management and sustainable development.
9. Integration of social and ecological systems (SESs).
10. The rise of systems thinking and complexity theory.
11. The role of social learning and public participation.
12. Governance and the politics of environmental intervention.

13. Historical evolution: from point-source pollution to global issues.
14. The shift toward preventive and life-cycle approaches.
15. Challenges in applying holistic frameworks and balancing global goals.

ЗМ8

1. The concept of ecological sustainability.
2. Climate change and sustainable practices.
3. Environmental policy.
4. EU environmental directives.
5. US Environmental Protection Agency (EPA).
6. Law of Ukraine "On Environmental Protection".
7. The Paris Agreement.
8. The Kyoto Protocol.
9. The convention on Biological Diversity.
10. Aarhus convention.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

I семестр (очна / заочна форми навчання)

Поточний та періодичний контроль										Сума балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2					
T 1	T2	T 3	T 4	T 5	T 6	T7	T 8	T 9	T 10	0-100
0-5	0-6	0-10	0-10	0-9	0-6	0-6	0-6	0-6	0-6	
Контр.робота за ЗМ1 **:0-10					Контр.робота за ЗМ2 **: :0-20					

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів

* Примітка: Контрольні роботи за ЗМ1 та ЗМ2 здійснюються у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу. Тестові завдання для контрольних робіт складаються з: 25 завдань за ЗМ1($25 \times 0.4 = 10$ балів) і 50 завдань за ЗМ2 ($50 \times 0.4 = 20$ балів)

II семестр (очна / заочна форми навчання)

Поточний та періодичний контроль								Сума балів
Змістовий модуль №3				Змістовий модуль №4				
Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	0 -100
0-9	0-9	0-8	0-14	0-8	0-8	0-8	0-6	
Контр.робота за ЗМ3**:0-10				Контр.робота за ЗМ4**.:0-20				

T11, T12 ... T18 – теми змістових модулів

**Примітка: Контрольні роботи за ЗМ3 та ЗМ4 здійснюються у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу. Тестові завдання для контрольних робіт складаються з: 25 завдань за ЗМ3($25 \times 0.4 = 10$ балів) і 50 завдань за ЗМ4 ($50 \times 0.4 = 20$ балів)

за ЗМ4 ($50 \times 0.4 = 20$ балів)

III семестр
(очна / заочна форми навчання)

Поточний та періодичний контроль								Сума балів
Змістовий модуль №5			Змістовий модуль №6					
Т 19	Т 20	Т 21	Т22	Т 23	Т 24	Т 25	Т 26	0 -100
0-9	0-9	0-8	0-14	0-8	0-8	0-8	0-6	
Контр.робота за ЗМ5**:0-10			Контр.робота за ЗМ6**: :0-20					

T19, T20 ... T26 – теми змістових модулів

**Примітка: Контрольні роботи за ЗМ5 та ЗМ6 здійснюються у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу. Тестові завдання для контрольних робіт складаються з: 25 завдань за ЗМ5($25 \times 0.4 = 10$ балів) і 50 завдань за ЗМ6 ($50 \times 0.4 = 20$ балів)

IV семестр
(очна / заочна форми навчання)

Поточний та періодичний контроль							Сума балів
Змістовий модуль №7			Змістовий модуль №8				
Т 27	Т 28	Т 29	Т 30	Т 31	Т 32	Т 33	0 -100
0-12	0-12	0-12	0-11	0-11	0-11	0-11	
Контр.робота за ЗМ7**: 0-10			Контр.робота за ЗМ8**: :0-10				

T27, T28 ... T33 – теми змістових модулів

**Примітка: Контрольні роботи за ЗМ7 та ЗМ8 здійснюються у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу. Тестові завдання для контрольних робіт складаються з: 25 завдань за ЗМ7($25 \times 0.4 = 10$ балів) і 25 завдань за ЗМ8 ($25 \times 0.4 = 10$ балів)

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

			дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
90-100/ зараховано	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
75-89 / зараховано	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну мовну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість практичних завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
60-74 /зараховано	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину практичних завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час формулювання висновків.
35-59 / не зараховано з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно; безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші мовні операції; робити узагальнення, висновки складно; під час відповіді допускаються суттєві помилки.	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі практичні завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
0-34/ не зараховано з	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги

обов'язковим повторним вивченням дисципліни		викладача

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова». Одеса: ОНУ, 2026. 40 с.
2. Силабус навчальної дисципліни «Іноземна мова».
3. Moodle: <http://dpt13>

14. Рекомендована література

Основна

1. Бабенко О. Country Studies through Language: English-Speaking World: Вид-но НУБіП України, 2016. 324 с.
https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u138/babenko_country_study.pdf
2. Баб'як Ж.В., Штанюк О.М., Щур Н.М. Практична граматики англійської мови. Тернопіль. 2024. 140 с.
3. Кравець Р.А. Англійська мова для майбутніх екологів. Вінниця: Планер, 2019. 190 с. <http://socrates.vsau.org/b04213/html/cards/getfile.php/23109.pdf>
4. Павліченко О.М. Англійська мова. Граматичний практикум: збірник граматичних вправ для високого рівня. 12-те вид., випр. Харків, 2022. 320 с.
5. Alkov V. History and Culture of Ukraine : the textbook for international students. Second edition. Kharkiv : KhNMU, 2021. 160 p.
6. Danial B. Smith English Grammar Exercises with Answers. Publisher: Independently published. 2020. 489 p.
7. Kucheroва O., Nesterenko L., Prisna T. English for natural sciences. Kyiv, 2019. 190 p.
8. Mishchenko K. O. English for Ecologists : tutorial. Kharkiv : O. M. Beketov NUUE, 2019. 123 p.
9. Pierre-Marie Dupuy. Jorge E. Viñuales. International Environmental Law. Second Edition. University Printing House, Cambridge CB2 8BS, United Kingdom. 2018. 522 p.

Додаткова

1. Murphy R. English Grammar in Use. Fifth Edition Intermediate. Cambridge University press. 2019. 396 p.
2. Куделіна О.Ю., Бец О.О. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «англійська мова» для студентів 2 року денної та заочної форми навчання. Напрямок підготовки: 101 «Екологія». Одеса: ОДЕКУ, 2021. 155 с.

15.Електронні інформаційні ресурси

1. Britannica - <https://www.britannica.com/science/ecology>
2. The Times - <https://www.thetimes.com/>
3. Grammar Way - <https://grammarway.com/ua>
4. Careers in Environmental Sciences - <https://usic.sheffield.ac.uk/blog/10-careers-in-environmental-science>
5. Career Fields in Environmental Science - <https://sctcc.edu/sites/default/files/uploads/doc/2023-04/Career%20Fields%20in%20Environmental%20Science.pdf>
6. Career Opportunities in Environmental Science – https://www.researchgate.net/publication/352350124_CAREER_OPPORTUNITIES_IN_ENVIRONMENTAL_SCIENCE
7. Current World Environment - <https://cwejournal.org/vol3no3/penvironmental-issues-and-their-possible-solutions-for-sustainable-development-india-a-reviewp>
8. Earth. Org. - <https://earth.org/the-biggest-environmental-problems-of-our-lifetime/>
9. Ecolex - <https://www.ecolex.org/>
10. Encyclopedia of Ukraine - <https://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CO%5CD%5COdesa.htm>
11. Environment and Ecology - <http://environment-ecology.com/what-is-ecology/205-what%20is-ecology.html>
12. Environmental-management - <https://www.studypool.com/documents/8251712/environmental-management>
13. National environmental management authority (NEMA) - <https://www.nema.go.ke/>
14. Odesa I.I. Mechnikov National University - <https://onu.edu.ua/en/>
15. Reflections On: Our Planet and Its Life, Origins, and Futures <https://www.montana.edu/hansenlab/documents/bio491/Science2009McCarthy164655.pdf>
16. UNESCO World Heritage Convention - <https://whc.unesco.org/en/list/1703/>